

Motivace k dobrovolnictví u studentů sociální pedagogiky

Michaela Churavá

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela Churavá**
Osobní číslo: **H16502**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Motivace k dobrovolnictví u studentů sociální pedagogiky**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení terminologie a teoretických východisek z oblasti sociální politiky, sociální pedagogiky a dobrovolnictví.
Příprava metodiky empirické části, zpracování projektu výzkumu a stanovení výzkumného problému.
Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníku.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích. Vyd. 2. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-178-6.

ŠIMKOVÁ, Svatava, ed. Dobrovolníci mění svět: sborník příkladů dobré praxe: Evropský rok dobrovolnictví. Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2011. ISBN 978-80-87449-15-8.

KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. Člověk – prostředí – výchova: k otázkám sociální pedagogiky. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.

MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-368-0.

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80247-1369-4.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Helena Skarupská, Ph.D.**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce: **27. listopadu 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **26. dubna 2019**

Ve Zlíně dne 27. listopadu 2018

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně^{1.4.2019}.....

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídá k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá motivací k dobrovolnictví u studentů sociální pedagogiky.

V teoretické části autorka vymezuje základní pojmy vztahující se k dobrovolnictví a k motivaci. Dále představuje obory vztahující se k výzkumu z Univerzity Tomáše Bati a z Univerzity Palackého.

V praktické části autorka kvantitativním výzkumem pomocí dotazníku zkoumá motivaci k dobrovolnictví u studentů sociální pedagogiky Univerzity Tomáše Bati a Univerzity Palackého.

Klíčová slova: dobrovolník, motivace, dobrovolnictví, studenti, sociální pedagogika

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with motivation for volunteering in students of social pedagogy.

In the theoretical part, the author defines the basic terms relating to volunteering and motivation. He also features research related fields from Tomas Bata University and Palacký University.

In the practical part, the author explores the motivation to volunteer at the students of social pedagogy at Tomas Bata University and Palacký University.

Keywords: volunteer, motivation, volunteering, students, social pedagogy

Chtěla bych poděkovat PhDr. Heleně Skarupské, Ph.D. za odborné vedení, za rady při zpracování bakalářské práce a vlídný přístup. Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Milena Őbrink Hobzová, Ph.D. za pomoc při vyplňování dotazníků na UP v Olomouci.

Jako poslední bych chtěla poděkovat všem, kteří se nějak podíleli na této bakalářské práci.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	11
1.1 PŘEDMĚT SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY.....	12
1.2 VZTAH SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY A DOBROVOLNICTVÍ	13
2 DOBROVOLNICTVÍ	15
2.1 POJEM DOBROVOLNICTVÍ	15
2.2 FORMY DOBROVOLNICTVÍ	16
a) Z hlediska historického vývoje	16
b) Z hlediska cesty, kterou se dobrovolnictví ubírá	16
c) Podle role, kterou dobrovolnictví hraje v organizaci	17
d) Z hlediska časového vymezení.....	17
2.3 OBLASTI DOBROVOLNICTVÍ.....	18
2.4 DEKLARACE O DOBROVOLNICTVÍ.....	18
2.5 ZÁKON O DOBROVOLNICKÉ SLUŽBĚ	19
2.6 VYBRANÉ DOBROVOLNICKÉ ORGANIZACE.....	20
3 MOTIVACE K DOBROVOLNICTVÍ	22
3.1 MOTIVACE	22
3.2 TYPY DOBROVOLNÍKŮ	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
4 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	27
4.1 VÝZKUMNÉ CÍLE	27
4.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	27
4.3 VÝZKUMNÝ SOUBOR	28
4.4 METODA SBĚRU DAT	28
4.5 PRŮBĚH SBĚRU DAT.....	29
5 ANALÝZA VÝSLEDKŮ	30
5.1 POHLAVÍ RESPONDENTŮ	30
5.2 VÝSLEDKY VE VZTAHU K CÍLŮM	31
a) Cíl č. 1: Zjistit, kteří studenti se více věnují dobrovolnictví	32
b) Cíl č. 2: Zjistit, který typ motivace dominuje u studentů obou univerzit?	32
c) Zjistit, proč se studenti obou univerzit zapojují do dobrovolnictví.	33
6 DISKUSE	34
7 DOPORUČENÍ PRO PRAXI	35
ZÁVĚR	36

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	37
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	39
SEZNAM GRAFŮ	40
SEZNAM TABULEK.....	41
SEZNAM PŘÍLOH.....	42

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá dobrovolnictvím u studentů sociální pedagogiky. Mojí největší motivací jsou osobní zkušenosti s dobrovolnictvím.

Začala jsem se dobrovolnictví věnovat na střední škole přes program DofE. Tento program založil princ Filip nebo-li vévoda z Edinburghu v roce 1956 v Británii. Program vznikl, aby mládež rozumně trávila svůj volný čas. V roce 1995 se začal objevovat i v České republice.

Moje první zkušenost byla na základní škole v družině při různých kroužcích. Jako první jsem pomáhala ve výtvarném kroužku, a potom v tanečním kroužku. Po ukončení střední školy jsem se vydala studovat na vysokou školu. Zde jsem se začala věnovat dobrovolnictví přes projekt Čtení dětem v nemocnici, kterému jsem se věnovala přes rok. Nyní chodím pomáhat do nízkoprahového zařízení. Díky těmto zkušenostem jsem se rozhodla zaměřit na motivaci k dobrovolnictví.

Studenty i studentky sociální pedagogiky jsem si vybrala z toho důvodu, že mě zajímá jejich motivace k dobrovolnictví. Chtěla bych zjistit, jestli někteří studenti jsou stejně motivováni jako já, nebo jestli naopak mají jinou motivaci. Vybrali jsme si studenty a studentky ze dvou univerzit. Tou první je Univerzita Tomáše Bati, speciálně Fakulta humanitních studií. Druhou univerzitou je Univerzita Palackého, speciálně Cyrilometodějská teologická fakulta. Jak již bylo zmíněno výše naším cílem je zjistit, jak moc jsou studenti obou fakult motivováni a jaké motivy je vedly vstoupit do dobrovolnictví. Dále chceme zjistit, jestli se jejich motivace nějak liší.

V teoretické části se budeme zabývat jako první sociální pedagogikou. Představíme si několik vymezení sociální pedagogiky. Dále se budeme zabývat, co je předmětem sociální pedagogiky. Jako poslední si vysvětlíme vztah mezi sociální pedagogikou a dobrovolnictvím. Druhá kapitola se bude věnovat dobrovolnictvím. Zde si vymezíme nejdříve pojem dobrovolnictví. Následovat budou formy dobrovolnictví a oblasti dobrovolnictví, kterých je několik. Nesmíme zapomínat na legitimní dokumenty dobrovolnictví. Těmi jsou deklarace o dobrovolnictví a zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů. K dobrovolnictví také patří dobrovolnické organizace, proto si některé představíme. Poslední kapitola teoretické části je věnovaná motivaci. S motivací souvisí typy motivací a typy dobrovolníků podle motivace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Celá historie lidstva ukazuje potřebu pomáhat lidem, kteří se ocitli v nouzi kvůli různým katastrofám, živelným pohromám, hospodářské krizi a nezaměstnanosti. Ještě citlivější je tento problém u dětí, starých lidí a zdravotně handicapovaných.

V průběhu 20. století, kdy se společensko-vědní oblasti vyprofilovaly pomáhající obory, jakými jsou sociální práce, poradenství, sociální pedagogika a psychoterapie.

Sociální pedagogika v této souvislosti zdůrazňuje potřebu pomáhat lidem a vést je tak, aby byli schopni sami konstruktivně řešit složité situace a vyrovnávat své společenské deficity. Lze proto hovořit o „pomoci ke svépomoci“.

Z hlediska sociální pedagogiky definujeme pomoc jako aktivní účast při řešení konkrétní životní situace, a to s konkrétním cílem, který vyplývá z daného ohrožení nebo nouze. Je to soubor činností, kterými se snažíme kompenzovat odhalené nedostatky, tj. aktivizovat člověka a pomáhat mu zajistit sociální i psychickou stabilitu a sociální nezávislost, tedy zkvalitnit jeho život. (Kraus, 2008, s. 134-135)

Další vymezení sociální pedagogiky si představíme níže.

J. Hroncová uvádí ve své knize Sociální pedagogika a sociální práce několik přístupů sociální pedagogiky:

- Sociální pedagogika jako normativní věda, která zkoumá společenské cíle výchovy, resp. výchovné ideály ve vztahu k dané společnosti (K. Natorp, K. Mollenhauer)
- Sociální pedagogika jako věda, která zkoumá vztah výchovy a prostředí, a pedagogika péče (H. Radlinská, R. Wroczynski, H. Nohl, M. Přadka)
- Sociální pedagogika jako odpověď na problémy moderní společnosti (H. Marburger)
- Sociální pedagogika jako věda o všech sociálních aspektech výchovy (O. Baláž, B. Kraus)
- Sociální pedagogika jako terciální výchovná instituce, jejímž jádrem je sociální pomoc dětem a mládeži (J. Schilling)
- Sociální pedagogika jako věda, která se zabývá odchylkami sociálního chování (H. Huppertz, P. Gabura)

- Sociální pedagogika jako věda, která zkoumá otázky výchovy člověka, jeho právního nároku na výchovu a vzdělávání (H. Lukas, L. J. Mees)
- Sociální pedagogika jako teorie sociální práce (P. Ondřejkovič)
- Sociální pedagogika jako aplikace konkrétní sociální etiky a rozvíjení výchovy a prosociálního chování (Š. Strieženeč)

Na základě výše uvedených přístupů je pak možné vyvodit závěr, že předmětem sociální pedagogiky jsou sociální aspekty výchovy a vývoje osobnosti. Orientuje se na výchovu, v jejímž rámci dochází k intervenci do procesu socializace, především ohrožených a sociálně znevýhodněných skupin dětí a mládeže, ale i dospělých. Napomáhá rodině a škole řešit krizové situace a předcházet vzniku dysfunkčních procesů. Jejím cílem je výchova ke svépomoci, obnovení normality člověka a snaha o zlepšení společenských podmínek, ve kterých žije. (Hroncová, Hudecová, 2000, s. 36)

1.1 Předmět sociální pedagogiky

Toto vymezení si uvedeme z publikace *Základy sociální pedagogiky* od Blahoslava Krause (2008).

Předmětem sociální pedagogiky jsou sociální aspekty výchovy a vývoje osobnosti. Orientuje se na výchovu, která intervenuje do procesu socializace, především u ohrožených a sociálně znevýhodněných skupin dětí a mládeže, ale i dospělých. Rodině a škole pomáhá řešit krizové situace a předcházet vzniku dysfunkčních procesů. Jejím cílem je výchova ke svépomoci a snaha o zlepšení společenských podmínek, ve kterých vychováváný žije. (Hroncová, Hudecová, 2001)

Dále se pokusíme zformulovat aktuální úkoly sociální pedagogiky, mezi něž patří:

- Popisovat a analyzovat prostředí (jak společensko-kulturní, tak přírodní), jež člověka obklopuje, zachycovat jeho proměnlivost a vlivy na člověka
- Zkoumat, jak poskytovat pomoc v adaptaci na stále náročnější životní podmínky především těm, kteří se projevují rizikovým chováním
- Reflektovat globální problémy společnosti (generační, etnické, multikulturní, ekologické, problémy technizace ad.)

- Přispívat k utváření zdravého životního stylu (důrazem na zájmovou orientaci, nabídkou hodnotného využívání volného času, programů zaměřených na prevenci, rozvoj správné komunikace a orientace v mezilidských vztazích, na zvládání náročných životních situací a podporu sociální kreativity)
- Rozpracovat formy a specifické metody sociálněvýchovné činnosti
- Vyvíjet maximální snahu o uplatnění poznatků v praxi (jak v rámci specifické profese sociálního pedagoga, tak v působení učitelů a dalších výchovných pracovníků). (Kraus, 1998)

Snad nejtěžším úkolem, který před sociální pedagogikou stojí, je pomoc při hledání identity a vnitřního zakotvení v této rychle se měnící době, pomoci těm, kteří tomuto tempu nestačí, nejsou vybaveni dostatečnou flexibilitou, nezvládají úkoly před ně stavěné, a proto selhávají. Takových lidí přitom přibývá. Je tedy potřeba, abychom se učili ovládat strategie pro zvládání těžších životních situací, prohrávat, ale nezůstat definitivně poraženi. Stejně důležité je učit se aktivní účasti na společenském životě. (Jedlička, Klíma, Koř'a aj., 2005)

Další kapitolou bude vztah sociální pedagogiky a dobrovolnictví, který souvisí i s touto kapitolou a pomůže nám blíže poznat souvislosti mezi těmito pojmy.

1.2 Vztah sociální pedagogiky a dobrovolnictví

Sociální pedagogika a dobrovolnictví spolu úzce souvisí. Několik autorů uvádí souvislosti mezi těmito pojmy.

Například B. Kraus uvádí, že „Fenomén pomoci je těsně spjat s dobrovolnictvím“ (Kraus, 2008, s. 133). Dále J. Lorenzová uvádí, že „Specifickým rysem pomáhání v nevládním sektoru je velmi častá spolupráce s dobrovolníky“ (Lorenzová, 2001, s. 184). Oldřich Matoušek tvrdí, že „Dobrovolník je po krátkém zaškolení schopen kvalitnější práce než vyhaslý profesionál opírající se o dovednosti zpevněné dvaceti nebo třicetiletou rutinou“ (Matoušek, 1995, s. 40).

Vidíme, že některé věci se nám opakují, jak zde, tak i v předchozí kapitole. Dále i v cílech sociální pedagogiky můžeme najít společné znaky těchto dvou pojmů. Například Albert Mühlum (in Bakošová, 2005, s. 51-54) klasifikuje cíle do dvou úrovní:

1. **Individuální**, které se týká oblasti socializace, pomoci člověku při hledání sebe samého. Za podstatné tu považuje rozvíjet nadání, podporovat individuální existenci,

zvládat úlohy, integrovat se do společnosti, naučit se normovanému chování, orientovat se na vyšší hodnoty, rozvíjet zodpovědnost, samostatnost a podporovat emancipaci změn.

2. **Společenský**, kde je cílem zlepšit společenské podmínky a zajistit prevenci, kompenzaci, korekci, sankci, integraci a inovaci.

Další cíle sociální pedagogiky uvádíme od Louise Lowyho, který považuje za důležité vytýčit v cílech osobné, duchovné, hmotné normy, ktoré sú sformulované do cieľa pomoc človeku pri vysporiadaní sa so životnými úlohami, zmena bezprostredného okolia na plnenie úloh a zvládnutie problémov. (Bakošová, 2005, s. 51-54)

Jako poslední si uvedeme definici sociální pedagogiky podle Bakošové (2000, s. 24): Sociální pedagogika je súčasťou vied o človeku, patrí do sústavy pedagogických vied. Sociálna pedagogika ako životná pomoc je pozitívna pedagogika, ktorej cieľom je v systéme komplexnej starostlivosti poskytnúť pomoc deťom, mládeži a dospelým v rôznych typoch prostredí hľadáním optimálnych foriem pomoci a kompenzovaním nedostatkov. Cieľom je premena ľudí a spoločnosti prostredníctvom výchovy. Ide o proces výchovnej starostlivosti, opatery, ochrany smerujúci k integrácii a stabilizácii osobnosti.

Vidíme, že mají dobrovolnictví a sociální pedagogika hodně společného. S oběma pojmy souvisí pomoc při řešení situací a pomoc při řešení problémů, podpora samostatnosti a zodpovědnosti a mnohé další.

2 DOBROVOLNICTVÍ

Druhá kapitola teoretické části se bude zabývat dobrovolnictvím. Jako první si vymežíme pojem dobrovolnictví, který je definován mnoho autory jinak. Proto jsme vybrali definice, ve kterých můžeme najít společné znaky dobrovolnictví. Dále se budeme zabývat formami dobrovolnictví podle Tošnera a Sozanské. Také je důležité si ukázat, že dobrovolničit se dá ve více oblastech. Potom se podíváme za dobrovolnictví z hlediska zákonných dokumentů. První si uvedeme deklaraci o dobrovolnictví a následně zákon o dobrovolnické službě.

Jako poslední nás bude zajímat motivace k dobrovolnictví a jaké jsou typy dobrovolníků podle motivace.

2.1 Pojem dobrovolnictví

První definice je od autorů Tošnera a Sozanské (2006, s. 18). Tvrdí, že „dobrovolnictví není obětí, ale přirozený projev občanské zralosti. Přináší konkrétní pomoc tomu, kdo ji potřebuje, ale zároveň poskytuje dobrovolníkovi pocit smysluplnosti, je zdrojem nových zkušeností a dovedností a obohacením v mezilidských vztazích.“

Jako další jsem vybrala definici od autorů Ochman, Jordan a Hledíková (1997, s. 6). Ti uvádějí, že „dobrovolnictví je neplacená, vědomá, svobodně zvolená činnost ve prospěch druhých. Každý se může stát dobrovolníkem, v kterékoliv oblasti společenského života, kdekoli je potřeba, ale ne každý může vykonávat každý druh práce.“

Poslední definice dobrovolnictví je z Ministerstva vnitra České republiky. Ti uvádějí, že „dobrovolnictví je respektovaná veřejně prospěšná činnost konaná dobrovolníky svobodně a bez nároku na odměnu. Dobrovolník a příjemce veřejně prospěšné činnosti mohou po oboustranné dohodě vzájemně vymežit svá práva, povinnosti a míru ochrany s využitím ustanovení zákona o dobrovolnické službě a v souladu s dobrými mravy tak, aby bylo sníženo riziko újmy zúčastněných osob.“ (Veřejná správa, Praha: Ministerstvo vnitra, 1879-. ISSN 0027-8009)

Vidíme, že se tyto definice prolínají a zároveň mají společné znaky, jako například pomoc druhým a bez nároku na odměnu.

Dále se budeme zabývat formami a oblastmi dobrovolnictví.

2.2 Formy dobrovolnictví

Formy dobrovolnictví můžeme rozdělit podle několika hledisek. Vybrali jsme hlediska podle Tošnera a Sozanské (2006, s. 38-40).

a) Z hlediska historického vývoje

- Zde se setkáváme s dvěma modely dobrovolnictví. První je starší, a to **evropský model dobrovolnictví nebo-li komunitní**. Tento model staví na společných zájmech a dobrovolníci se setkávají v různých organizacích s klienty.
- Druhý model dobrovolnictví je mladší. Je to **model americký nebo-li manažerský**. Dobrovolníci spolupracují s dobrovolnickými centry, kde se setkávají s profesionály. Dobrovolnická centra nabízejí několik oborů lidské činnosti i organizací.

V České republice se setkáváme s oběma modely dobrovolnictví.

b) Z hlediska cesty, kterou se dobrovolnictví ubírá

- **Dobrovolnictví, jež vzniká „zdola nahoru“** je založené na neformální skupině přátel, která se pustila do společné činnosti a postupně zraje k neformální strukturované skupině a dále až k registrované neziskové organizaci. Tímto způsobem začínala po roce 1989 řada neziskových aktivit a hnutí – některé zanikly, jiné zůstaly na čistě dobrovolné úrovni, ale většina z nich je dnes součástí neziskového sektoru jako funkční a potřebná občanská sdružení, účelová zařízení církví či obecně prospěšné společnosti.
- **Dobrovolnictví, které působí „zvenčí dovnitř“** v tomto případě jde o strukturovanou organizaci, v níž pracují profesionálové a která se rozhoduje začít s dobrovolníky spolupracovat či stávající spolupráci s dobrovolníky lépe organizovat. Jedná se např. o domovy seniorů, nemocnice a školy. Zde je pozitivním prvkem profesionální zázemí organizace, problémem se může stát nově vytvářený vztah mezi „domácími“ zaměstnanci a přicházejícími dobrovolníky, kteří mohou být vnímáni jako cizorodý prvek. Zaměstnanci mohou mít obavy, že jim dobrovolníci „berou práci“, nebo naopak přinesou nové starosti, že budou nespolehliví, že jim budou vidět „pod pokličku“.

c) Podle role, kterou dobrovolnictví hraje v organizaci

- **Na dobrovolnících je přímo závislý chod organizace.** V organizaci se objevují, jak profesionálové, tak i dobrovolníci. Dobrovolníci jsou důležití z hlediska konání příležitostných akcí. Díky těmto akcím se organizace představuje a navíc splňuje svoje cíle.
- **Dobrovolníci vykonávají činnosti** společně se zaměstnanci. Dobrovolníci pomáhají snížit finanční prostředky organizace. Pokud by zde nebyli dobrovolníci, tak by tuto práci vykonávali profesionálové.
- **Činnost dobrovolníků není pro vlastní chod organizace nepostradatelná**, ale pomáhá ulehčit provoz organizace. Dobrovolníci jsou doplňkem, a tím zesilují kvalitu organizace. Organizace bez dobrovolníků, ale může fungovat.

d) Z hlediska časového vymezení

- **Dobrovolné zapojení při jednorázových akcích**, které se uskutečňuje několikrát do roka, nebo pouze jednou. Při těchto akcích může docházet k seznamování s novými dobrovolníky. Pomoc je domluvena ústně.
- **Dlouhodobá dobrovolná pomoc** je založena na pravidelném docházení dobrovolníka do organizace. Je to nejčastější forma dobrovolnictví. Zde se sepisuje smlouva, a také pojištění dobrovolníka.
- **Dobrovolná služba** staví na dlouhodobé pomoci. Dobrovolníci se vydávají na několik měsíců a někdy i let do jiné země. Tento typ dobrovolnictví je velmi náročný, jak finančně, tak i organizačně.

Další formy dobrovolnictví můžeme rozdělit na formální a neformální dobrovolnictví. Tyto formy dobrovolnictví nám přináší Frič a Pospíšilová (2010, s. 74-76)

➤ Neformální dobrovolnictví

Mezi nejčastější neformální dobrovolnictví patří sousedská výpomoc. Jedná se hlavně o domácí práce, péče o zahradu, nákupy, doprava, hlídání dětí či domácích zvířat, zalévání květin apod. Dalším typem je „servisní“ výpomoc. Je to pomoc potřebnému člověku v nouzi, např. hladovému apod., pomoc nemocnému nebo bezmocnému člověku. Posledním typem je „advokátní“ výpomoc. Patří sem pomoc lidem, které někdo utiskoval, ohrožoval, kteří sami neuměli získat to, nač měli nárok.

➤ Formální dobrovolnictví

Je to dobrovolnická činnost prováděná přes neziskovou organizaci.

2.3 Oblasti dobrovolnictví

Existuje několik oblastí dobrovolnictví. Kniha od autorky Šimkové z roku 2011 uvádí, že existuje 11 oblastí.

My si uvedeme pouze nejvýznamnější oblasti. Mezi ně patří dobrovolnictví ve zdravotnictví, sociálních službách, při mimořádných událostech, ekologii, u dětí a mládeže a církev nebo náboženské společnosti.

V těchto oblastech můžeme najít různé organizace nebo programy, které se zaměřují na dobrovolnickou činnost. Mezi nejvýznamnější patří ADRA, Hnutí Duha, Pět P, Junák, Sbor dobrovolných hasičů a Český červený kříž. (Šimková, 2011)

2.4 Deklarace o dobrovolnictví

Kniha s názvem Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích (2006) uvádí tuto deklaraci. Hlavním posláním této deklarace je šíření dobrovolnictví, ať už dobrovolníky nebo představiteli organizací. Je zde uvedeno, že každý se může stát dobrovolníkem, buď pomáhajícím, nebo který potřebuje pomoci. Dále se zde uvádí logo dobrovolnictví, a to je červené písmeno V.

Je důležité si uvést na závěr Mezinárodní sdružení pro dobrovolnického úsilí (IAVE), které se vyjádřilo takto: „IAVE vyzývá dobrovolníky a vedoucí představitele ze všech oblastí na celém světě, aby se partnersky spojili na propagaci a podporu účinného, všem přístupného dobrovolnictví, symbolu solidarity všech lidí a národů. IAVE vyzývá globální komunitu dobrovolníků, aby tuto Všeobecnou deklaraci o dobrovolnictví studovali, diskutovali o ní, schválili ji a naplnili.“ (Tošner, Sozanská, 2006, s. 135)

2.5 Zákon o dobrovolnické službě

Nyní se podíváme na dobrovolnictví z hlediska právního. V České republice existuje pouze jeden zákon, a to zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů. Zkráceně se mu říká zákon o dobrovolnické službě.

Tento zákon pojednává o tom, co je dobrovolnická služba, jaké organizace se účastní, jak se využívá dobrovolnická služba státem nebo územními samosprávnými celky, jaké jsou náležitosti smlouvy a jak probíhají dotace.

Pojďme si představit blíže důležité paragrafy tohoto zákona. Jako první si představíme dobrovolnickou službu. Podle tohoto zákona je dobrovolná služba činnost, při které dobrovolník pomáhá při vážných životních situacích, jako například nezaměstnanost, drogová závislost nebo domácí násilí. Dále pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách apod. Jako poslední je pomoc při rozvoji programů nebo projektů.

Druhým důležitých paragrafem je dobrovolník. Dobrovolníkem může být fyzická osoba, která má 15 nebo 18 let. Pokud má dobrovolník 15 let, tak může vykonávat dobrovolnickou službu na území České republiky, pokud má dobrovolník 18 let může se zúčastnit dobrovolnické služby v zahraničí.

Důležitým paragrafem v tomto zákoně jsou také organizace. Jedná se o vysílající organizace a o přijímací organizace. (zakonyprolidi, 2019)

Vysílají organizace musejí mít akreditaci Ministerstva vnitra ČR. Vysílající organizace musejí uzavírat s dobrovolníky i s přijímací organizací písemné smlouvy. Zákon rovněž zakotvuje povinnost vysílající organizace dobrovolníka pojistit. Pojištění bude krýt odpovědnost za škody na majetku nebo na zdraví, které dobrovolník způsobí, případně které sám utrpí. (Matoušek, 2003, s. 63)

2.6 Vybrané dobrovolnické organizace

V České republice existuje několik organizací. Naše práce se bude zaměřovat pouze na nejznámější organizace. Hlavně na ty, které pomáhají humanitárně, protože souvisí se sociální pedagogikou. Mezi nejznámější patří ADRA, HESTIA a Celé Česko čte dětem.

ADRA

V České republice působí od roku 1992. Patří mezi humanitární mezinárodní organizace. Jejím posláním je pomáhat lidem, jejichž život nebo majetek je ohrožen žijí v osamění, chudobě a nouzi nebo jejichž základní práva a svobody nejsou respektovány. Usilujeme o dosažení reálné, pozitivní a udržitelné změny v jejich životech. Pomáháme lidem bez rozdílu rasy, pohlaví a vyznání. Mezi hlavní hodnoty patří: vnímavost, respekt, profesionalita, otevřenost a partnerství. V České republice se nachází 15 dobrovolnických center, které se zaměřují hlavně na pomoc seniorům, dětem a zdravotně postiženým. Vysílají zhruba dva tisíce dobrovolníků do určitých domovů pro seniory, dětských domovů, nemocnic a ústavů sociální péče. Mimo jiné také provozují 22 charitativních obchůdků.

Dobrovolnické centrum můžeme najít v Brně, Břeclavi, Frýdku-Místku, České Lípě, Zlíně, Znojmě, Českých Budějovicích, Havířově, Chomutově, Liberci, Ostravě, Plzni, Praze, Příbrami a Valašském Meziříčí. (ADRA, 2014)

HESTIA

Tato organizace vznikla v Praze roku 1993. Od té doby nastartovala mnoho dobrovolnických iniciativ. Dobrovolnictví je jejím posláním. Jejím posláním je šířit a rozvíjet myšlenku dobrovolnictví, zajistit, aby dobrovolnictví bylo přístupné všem a spojovalo v sobě lidskost i profesionalitu. Prostřednictvím dlouhodobé spolupráce s dobrovolníky, organizacemi i firmami chceme přispívat k rozvoji občanské společnosti. Na základě našich zkušeností realizujeme vlastní mentoringové programy, ve kterých dobrovolníci poskytují účinnou podporu dětem, jejichž vývoj je ohrožen nepříznivými vlivy. Mezi hlavní zásady této organizace patří: dlouhodobá spolupráce, oceňování dobrovolnické činnosti, vnímavost, ohleduplnost, společenská odpovědnost, rozvoj osobnosti člověka a jeho působení v komunitě a rozvoj občanské společnosti.

Usilují nejenom o spolupráci mezi státním, veřejným, neziskovým i komerčním sektorem, ale především o spolupráci mezi lidmi, kteří usilují o týž cíl. (HESTIA, 2019)

CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM

V roce 2006 Eva Katrušáková založila neziskovou organizaci Celé Česko čte dětem, která úspěšně realizuje stejnojmennou celostátní kampaň v České republice. Tato osvětová a mediální kampaň, největší svého druhu v České republice, se zaměřuje na podporu čtenářské gramotnosti dětí a mládeže, ale také na propagaci hodnotné literatury a budování pevných vazeb v rodině prostřednictvím společného čtení. Podporou hlasitého předčítání pomáháme utvářet pevné pouto mezi předčítajícím a dítětem. Naše aktivity jsou určeny nejen dětem a zapojujeme všechny generace.

Posláním obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem, je prostřednictvím společného čtení budovat pevné vztahy v rodině. Pravidelné předčítání dětem má obrovský význam pro rozvoj jejich emocionálního zdraví. Předčítání rozvíjí paměť a představivost, učí myšlení. Předčítání utváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem. Stačí 20 minut denně. Každý den. (Projekt Čteme dětem v nemocnici, 2012)

3 MOTIVACE K DOBROVOLNICTVÍ

V této kapitole se budeme zabývat motivací a dobrovolníky. Jako první si představíme typy motivací podle Tošnera a Sozanské. Následovat budou typy motivací podle Friče a Pospíšilové. Ke konci kapitoly se budeme věnovat typům dobrovolníků podle určitých autorů.

3.1 Motivace

Nejdříve si uvedeme motivace podle Tošnera a Sozanské (2006, s. 47). Ti uvádějí 3 typy motivací. Je to motivace konvenční či normativní, reciproční a nerozvinutá.

➤ **Konvenční či normativní motivace**

Tato motivace je založena na morálních normách a náboženských přesvědčeních. Je charakteristická u osob starších 60 let a u věřících.

➤ **Reciproční motivace**

Reciproční motivace souvisí s užitečností pro dobrovolníka samotného. Typické je navazování nových vztahů, zájem o nové zkušenosti a šíření svých schopností. Tito dobrovolníci jsou mladší lidé do 30 let a nejsou věřící.

➤ **Nerozvinutá motivace**

Poslední motivace souvisí s vysokoškolskými studenty a lidmi zhruba od 46 do 60 let. Tito lidé hledají v dobrovolnictví nějaký smysl, důvěru a chtějí propagovat dobrou myšlenku.

Jako další si představíme motivace dobrovolníků podle Friče a Pospíšilové (2010, s. 105-110). Tito autoři uvádějí motivaci dobrovolníků pomocí dvou přístupů. Je to psychologický přístup a sociologický přístup.

1. Do psychologického přístupu se řadí altruistická motivace a egoistická motivace.

➤ **Altruistická motivace**

Tuto motivaci charakterizuje láska k bližnímu a citové pohnutí nad osudem méně šťastných, tj. pocity solidarity s chudými, soucit s lidmi v nouzi, milosrdenství a empatie projevoována trpícím, snaha dodat naději znevýhodněným či pronásledovaným a posílit jejich důstojnost, zápal pro konání v zájmu veřejného blaha.

➤ Egoistická motivace

Egoisticky motivovaný dobrovolník sice v dobrovolnické činnosti vidí nástroj k dosahování svých osobních zájmů, ale zároveň činí dobro i pro druhé. Poskytuje něco za něco. Očekává, že dobrovolnická práce ve prospěch jiných mu na oplátku přinese zisky, o které se zajímá.

2. Do sociologického přístupu se řadí normativní motivace.

➤ Normativní motivace

Takto motivovaní dobrovolníci berou svoje angažmá jako vlastní misi konání dobra, protože se ztotožnili s určitou ideologií budování lepší budoucnosti, s prototypem dobrého člověka, nebo s ideálem ctnostného občana platným v dané kultuře či společnosti.

3.2 Typy dobrovolníků

Jako první si ukážeme nejčastější skupiny dobrovolníků. Tyto skupiny popsal Matoušek v díle *Metody a řízení sociální práce* (2003, s. 61).

Nejčastěji se dobrovolníky stávají tyto skupiny:

- Studenti, zejména ti, kteří se připravují na pomáhající profese, a pro něž dobrovolnická práce představuje možnost poprvé samostatně pracovat s vlastním případem
- Nezaměstnaní lidé, kteří chtějí být nějak užiteční
- Ženy pečující o rodinu a děti, které ještě nechtějí nastoupit do práce a chtějí se společensky uplatnit mimo domov
- Lidé, kteří jsou v důchodu a cítí se málo využiti
- Lidé, kteří vnímají svou práci jako jednostrannou a nejsou při ní v kontaktu s jinými lidmi, což jim chybí

Nyní se podíváme na klasifikace dobrovolníků podle určitých motivů. Výzkumná studie Zdeňka Mlčáka a Jany Šamajové (2013) nám přináší několik typů dobrovolníků podle určitých faktorů. Jako první jsme si vybrali klasifikaci dobrovolníků podle autorů S. Dolnicar a M. Randle (in Mlčák, Šamajová, 2013). Klasifikovali dobrovolníky podle motivů. Mezi motivy patřil sociální kontakt, osobní satisfakce, náboženské přesvědčení, aktivita, učení novým dovednostem, dělání užitečných věcí, pomáhání druhým, získávání pracovních zkušeností, využití schopností, závazek, rodinné zapojení a náhoda.

Na základě těchto motivů vzniklo 6 typů dobrovolníků.

1. Klasičtí dobrovolníci - charakterizuje je pomoc druhým a osobní uspokojení
2. Horliví dobrovolníci - charakterizuje je hodně hodin a jsou ve více organizacích
3. Osobně angažovaní dobrovolníci – jsou v organizaci, protože tam mají příbuzné
4. Dobrovolníci z osobního uspokojení – hledají v organizaci osobní odměny
5. Altruističtí dobrovolníci – charakterizuje je pomoc druhým lidem
6. Specifičtí dobrovolníci – zapojují se do aktivit, které odpovídají jejich aktuálním nebo budoucím potřebám

Dalším autorem je C. D. Batson (in Mlčák, Šamajová, 2013) klasifikoval dobrovolníky podle konečného výstupu na čtyři typy.

1. Egoismus – vlastní prospěch
2. Altruismus – prospěch druhých
3. Kolektivismus – prospěch skupiny
4. Principalismus – dodržení morálního principu

Posledními autory typů dobrovolníků jsou Clayrová, Snyder a Stukas (in Mlčák, Šamajová, 2013). Tito autoři rozdělili dobrovolníky na šest skupin podle funkcionálního přístupu. Tento přístup je založen na propojenosti motivů s chováním.

1. Hodnoty – dobrovolnictví dovoluje lidem, aby mohli vyjádřit své hodnoty, týkající se altruismu nebo zájmu o druhé
2. Porozumění – lidé jsou dobrovolníky, aby zažili nové příležitosti k učení nebo, aby zlepšili své znalosti a rozvinuli své dovednosti
3. Kariéra – dobrovolnictví umožňuje lidem získat zkušenost a dovednosti pro budoucí pracovní kariéru
4. Sociální funkce – dobrovolnictví poskytuje lidem možnosti být s přáteli a navazovat nové interpersonální vztahy
5. Protektivní funkce – lidé se stávají dobrovolníky ve snaze uniknout negativním pocitům a ochránit své sebepojetí
6. Posílení – dobrovolnictví lidem slouží jako prostor pro osobní rozvoj a jako prostředek pro posílení sebeúcty

Podle tohoto výčtu můžeme vidět, že se autoři shodují v jednotlivých typech dobrovolníků, i když se liší hlediska. Myslím si, že nejvíce typů dobrovolníků je altruisticky a egoisticky zaměřených. Jsou klasickými dobrovolníky a charakterizuje je hlavně porozumění a sociální funkce.

Dále si myslím, že se nejvíce dobrovolníky stávají studenti, lidé v důchodu a ženy pečující o malé děti. Všechny tyto skupiny jsou motivovány, jak již bylo zmíněno výše altruisticky a egoisticky. I když si myslím, že u nich převažuje spíše altruistická motivace.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUMNÝ PROBLÉM

Praktická část se bude zabývat motivací k dobrovolnictví u studentů oboru Sociální pedagogiky. Vybrali jsme si studenty ze dvou univerzit. První univerzitou je Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, a druhá je Univerzita Palackého v Olomouci. Zaměřili jsme se speciálně na tyto dvě fakulty. Je to Fakulta humanitních studií ve Zlíně a fakulta Cyrilometodějská teologická v Olomouci. Vybrali jsme si tyto fakulty, protože obě mají obor Sociální pedagogika. Liší se vyučovacími předměty během studia a obor má v obou univerzitách i navazující studium.

Pro náš výzkum jsme zvolili kvantitativní výzkum, který se lépe hodí k našemu výzkumu. Hlavním výzkumným nástrojem bude dotazníkové šetření pomocí internetu. Z předchozí části vyplývá, že se budeme ptát všech ročníků z obou univerzit.

4.1 Výzkumné cíle

Hlavním výzkumným cílem je zjistit, jestli se motivace k dobrovolnictví u studentů Univerzity Tomáše Bati oboru Sociální pedagogika a Univerzity Palackého oboru Sociální pedagogika nějak liší.

Dílčí cíle:

1. Zjistit, kteří studenti se více věnují dobrovolnictví.
2. Zjistit, který typ motivace dominuje u studentů obou univerzit.
3. Zjistit, proč se studenti obou univerzit zapojují do dobrovolnictví.

4.2 Výzkumné otázky

Pro náš kvantitativní výzkum jsme zvolili tyto otázky:

VO1: Jaké motivy vedly studenty UTB a UP vstoupit do dobrovolnictví?

VO2: Který typ motivace převládá u těchto studentů?

VO3: Liší se motivace u studentů UTB a UP?

4.3 Výzkumný soubor

Výzkumným souborem jsou studenti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně oboru Sociální pedagogika a studenti z Univerzity Palackého v Olomouci ze stejného oboru. Zaměřili jsme se na dvě fakulty v těchto univerzitách, protože zde se vyučuje obor Sociální pedagogika. Ve Zlíně je to Fakulta humanitních studií a v Olomouci Cyrilometodějská teologická fakulta. Tyto fakulty se liší tím, že Cyrilometodějská se více zabývá teologií, a také mají jiné vyučovací předměty. Jak již bylo zmíněno výše, tak jsme se zaměřili na všechny ročníky tohoto oboru u obou univerzit. Výběr výzkumného souboru je dostupný.

4.4 Metoda sběru dat

Pro náš výzkum jsme zvolili dotazníkové šetření, které je nejběžnější u kvantitativní metodologie. Dotazník se skládá ze dvou částí. V první části se objevují kontaktní otázky. Těmi jsou jejich pohlaví, věk, univerzita, typ studia apod. V druhé části dotazníku je škálování pomocí 5 bodové škály, kdy 1 znamená „vůbec nesouhlasím“, a 5 znamená „naprosto souhlasím“. Prostřednictvím této části budeme odpovídat na výzkumné otázky.

Žižlavský (in Barboříková, 2010, s. 37) říká, že metoda dotazování využívá lidského kulturního výtvaru – jazyka – ke sběru dat. Přitom vědec a laik spolu komunikují buď v tváři tvář slovně, nebo na dálku písemně. Sociálně-vědní pozitivismus chápe dotazování jako pozorování zvláštního druhu: pozorování zprostředkované dotazovaným člověkem – respondentem.

P. Gavora (in Chráska, 2007, s. 163) vymezuje dotazník jako „způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí“. Samotný dotazník je soustava předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně. (Chráska, 2007)

4.5 Průběh sběru dat

Sběr dat probíhal od listopadu 2018 do prosince téhož roku. Zvolili jsme internetový dotazník kvůli menší náročnosti. Díky vedoucí práce jsme obdrželi kontakt na paní Mgr. Milenu Öbrink Hobzovou, Ph. D., která nám poskytla kontakty na studenty z Univerzity Palackého. Dále nám vedoucí práce poskytla kontakty na studenty z Univerzity Tomáše Bati. I přes vydatný výzkumný soubor z obou univerzit byla návratnost dotazníků malá. Proto následovalo zrušení hypotéz. Vyhodnocování dat proběhlo koncem března letošního roku.

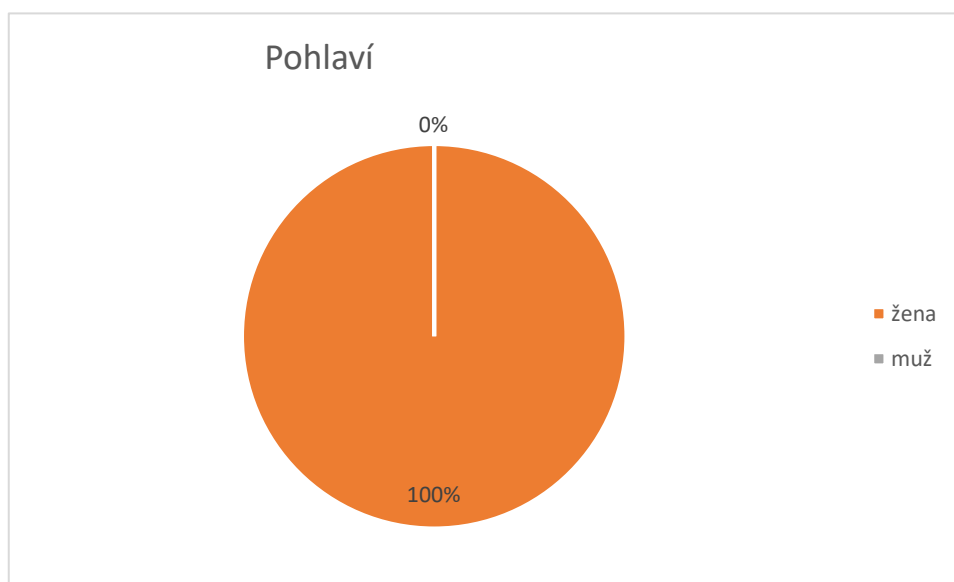
5 ANALÝZA VÝSLEDKŮ

Tato kapitola obsahuje výsledná data z dotazníků, která byla zpracována v programu Microsoft Excel. Data jsou znázorněna v tabulkách nebo pomocí grafů. Hlavní data jsou obsažena v druhé části dotazníku, který se věnuje škálování. U škálování jsme použili Likertovu škálu. Tato škála se skládala z 5 bodových škál, kdy 1 znamenala naprosto nesouhlasím a 5 naprosto souhlasím. Škálování jsme vyhodnocovali pomocí funkce průměr, která se nachází v programu Microsoft Excel.

Každá podkapitola se bude věnovat jedné výzkumné otázce. K výzkumným otázkám, bude přiřazena tabulka, která bude obsahovat průměry studentů z obou univerzit. Pomocí těchto průměrů budeme odpovídat na výzkumné otázky.

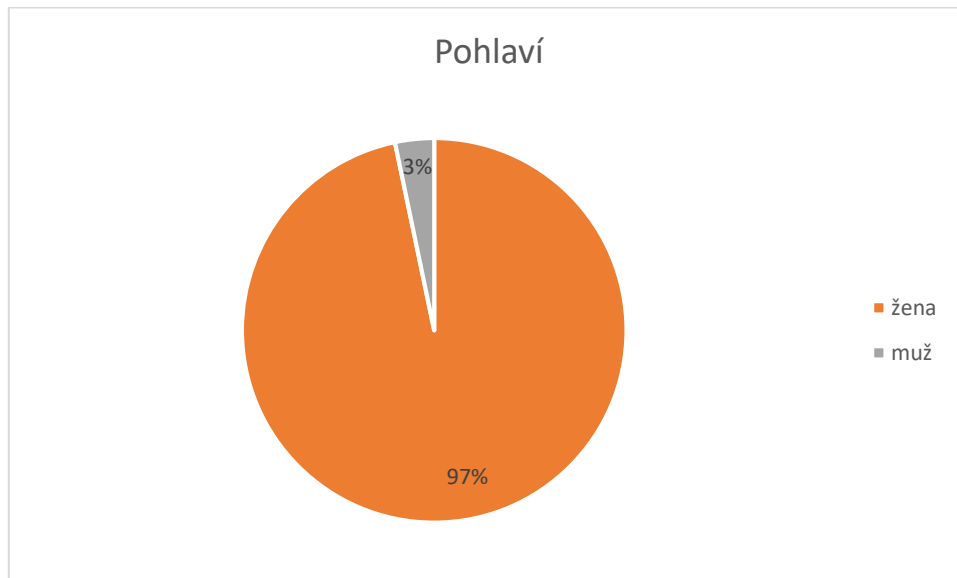
Jako první budou grafy, které budou obsahovat počet respondentů z obou univerzit. Tyto studenty jsme zařadili do výzkumu. Jejich celkový počet je 71. Vyplněných dotazníků bylo 116, ale museli jsme některé vyřadit z důvodů špatného nebo nevyplněného škálování. Celkový počet mužů a žen společně s počty respondentů z každé univerzity naleznete v příloze.

5.1 Pohlaví respondentů

Graf č. 1 Univerzita Palackého

Graf 1 znázorňuje, kolik se zapojilo studentů a studentek z Univerzity Palackého. Celkem se zúčastnilo 10 žen (100 %) a 0 mužů. Faktem je, že se více o tento obor zajímá spíše ženy než muži, což nám potvrzuje tento graf.

Graf č. 2 Univerzita Tomáše Bati

Graf 2 představuje počet studentů a studentek z Univerzity Tomáše. Zde se opět zapojilo více žen, ale objevují se zde i muži. Celkem se do výzkumu zapojilo 59 žen (97 %) a 2 muži (3 %).

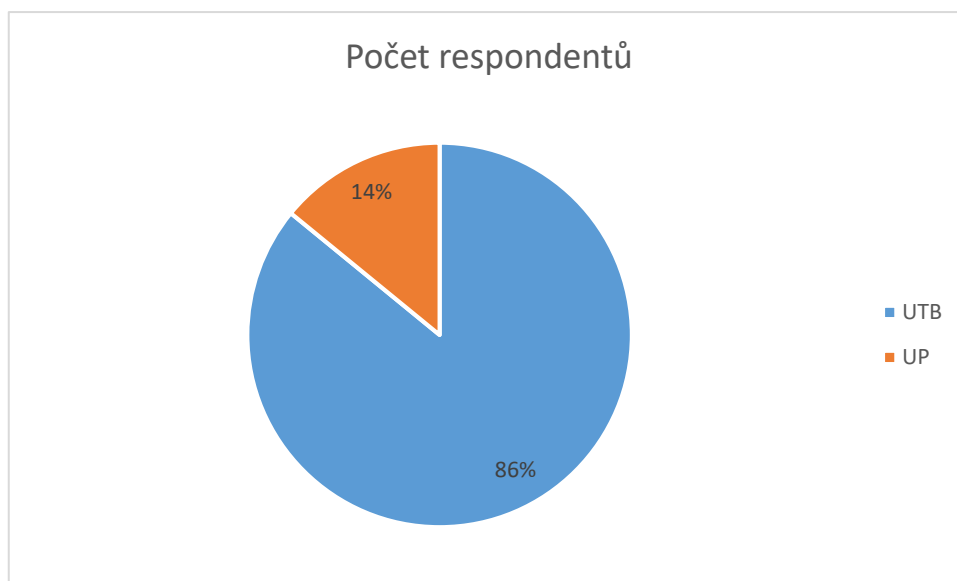
5.2 Výsledky ve vztahu k cílům

Odpovědi na výzkumné otázky jsme získali díky škálování, které jsme zpracovali do tabulky. Z nasbíraných hodnot jsme udělali průměry pomocí funkce v programu Microsoft Excel.

Tabulka obsahuje průměry studentů u jednotlivých výroků. Výroky jsme očíslovali od 1-15. Znění jednotlivých výroků naleznete v příloze.

Univerzita	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
UTB	4,3	3,9	4,1	2,9	1,7	2,1	3,7	2,8	3,8	4	3	2,6	2,8	3,4	3,8
UP	4,7	3,9	4,3	2,7	1,5	1,6	3,1	2,3	3,9	3,8	2,1	1,3	2,9	3,7	4,3

Tabulka 1 Výrokové průměry

a) Cíl č. 1: Zjistit, kteří studenti se více věnují dobrovolnictví.**Graf č. 3 Počet respondentů ve výzkumu**

Z grafu 3 můžeme vyčíst, že se více dobrovolnictví věnují studenti z Univerzity Tomáše Bati. Celkem jsme získali 71 respondentů. Z Univerzity Tomáše Bati jsme získali 61 respondentů (86 %) a z Univerzity Palackého 10 respondentů (14 %). Důvodem malého zapojení studentů z Univerzity Palackého může být fakt, že se méně zapojují do dobrovolnictví.

b) Cíl č. 2: Zjistit, který typ motivace dominuje u studentů obou univerzit?

Na tento cíl nám odpoví všechny výroky. Výroky představují pomoc lidem (1), pocit lepšího člověka (2), zkušenost (3), zaplnění volného času (4), víra (5), vliv okolí (6), poznávání nových lidí (7), studium vysoké školy (8), pomoc v těžké situaci (9), soucit neboli empatie (10), zpětná vazba (11), pracující příbuzní v organizaci (12), praxe z terénu (13), spolehlivost (14) a spokojenost (15). Když se podívá na celou tabulku, vidíme tři největší průměry u studentů obou univerzit, které se liší. U studentů z Univerzity Tomáše Bati převládá pomoc lidem, zkušenost a soucit, neboli empatie. U studentů z Univerzity Palackého se liší poslední největší průměr. Tím je průměr u výroku číslo 15. Tento výrok souvisí se spokojeností.

Díky těmto průměrům můžeme určit typ motivace, který převládá u studentů z obou univerzit. U studentů UTB převládá altruistická motivace a u studentů UP je to egoistická motivace.

Díky této otázce si můžeme odpovědět na hlavní výzkumný cíl, a tím je jestli se liší motivace u studentů z těchto univerzit. Vidíme, že se hlavní motivace u studentů liší. Důvodem může být převážně studium univerzit, které se speciálně zaměřuje jiným směrem.

c) Zjistit, proč se studenti obou univerzit zapojují do dobrovolnictví.

Na tento cíl nám odpovídá motivy. V dotazníku máme uvedené tyto motivy jako jsou zkušenost (3), zaplnění volného času (4), víra (5), vliv okolí (6), studium vysoké školy (8), pracující příbuzní v organizace (12) a praxe z terénu (13). Čísla za motivy navazují na čísla v tabulce. Vidíme, že nejsilnějším motivem je zkušenost pod číslem 3. Dále vidíme, že se studenti obou univerzit v tomto neliší. Nejslabším motivem u studentů z Univerzity Palackého je pracující příbuzní v organizaci, víra a vliv okolí. U studentů z Univerzity Tomáše Bati vidíme stejné nejslabší motivy. Také můžeme vidět, že u výroku číslo 12 je nejvýraznější rozdíl v tabulce.

6 DISKUSE

Naše výsledky uvádějí, že se více do dobrovolnictví začleňují studenti z Fakulty humanitních studií. Už jenom název fakulty nám napovídá, že se tito studenti vyznačují tím, že pomáhají lidem a rádi navazují nové vztahy. Také jsou empatičtí, solidární, ochotní a mnoho dalšího. Proto není překvapením, že u nich dominuje altruistická motivace, která přesně odpovídá předchozímu výčtu. Překvapujícím faktem je, že studenti ze stejného oboru, ale z jiné fakulty a univerzity mají převažující typ motivace odlišný, a to egoistický typ motivace. Spíše jsme čekali, že u těchto studentů bude převládat normativní motivace, jelikož se jedná o Cyrilometodějskou teologickou fakultu, která je zaměřena spíše na tu teologickou část. Avšak studenti z obou univerzit a fakult mají stejný motiv vstupu do dobrovolnictví. Tím motivem je získávání zkušeností. Tento motiv souvisí s reciproční motivací, která je definovaná výše.

Práce Anny Borýskové (2013) nám ukazuje souvislost mezi naším a jejím výzkumem. V její bakalářské práci s názvem „Dobrovolnictví u studentů pomáhajících profesí“ se ukázalo, že se nejvíce z oboru pomáhajících profesí zapojují studenti Sociální pedagogiky. Spíše se, ale jedná o studenty v prezenční formě. Náš výzkum, ale nerozlišoval mezi prezenční a kombinovanou formou. Její práce nás inspirovala při doporučeních pro praxi. Zde uvádí, že studenti by přivítali předmět Dobrovolnictví.

Další podobný výzkum od Bc. Jany Trubelíkové (2014) s názvem „Výkonová motivace u studentů sociální pedagogiky“ uvádí, že u těchto studentů převládá jiný typ motivace. Z motivačních tendencí, ke kterým řadí afiliaci, moc a výkon se nejvíce objevovala zmíněná afiliace. Afiliace znamená navazování nových kontaktů. V našem výzkumu vyšlo, že studenti ze Zlína mají altruistickou motivaci a u studentů z Olomouce nám vyšla egoistická motivace. Její výzkum, ale nejvíce ovlivňuje reciproční motivace.

7 DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Po vyhodnocení dotazníků máme 3 návrhy na zlepšení většího zapojení studentů do dobrovolnictví. Prvním návrhem, který je inspirovaný výzkumem Anny Borýskové je vytvoření předmětu Dobrovolnictví. Tento předmět může být povinný i volitelný. Zásadní by mělo být, aby se objevil mezi předměty u bakalářského studia ať už v prezenční nebo kombinované formě. Následně by se mohl objevit i při magisterském studiu a navazoval by na předchozí znalosti. Dalším návrhem je navštěvování dobrovolnických organizací, které by bylo formou praxí nebo jako součást volitelného předmětu. Posledním návrhem je pořádání přednášek od dobrovolnických organizací, kde by se studenti dozvěděli více nejenom o konkrétní organizaci, ale i o dobrovolnictví.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala motivací k dobrovolnictví u studentů sociální pedagogiky. Hlavním cílem bylo zjistit, jestli se motivace u studentů z obou univerzit nějak liší. Pro náš kvantitativní výzkum jsme vybrali Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně a Univerzitu Palackého v Olomouci. Dotazníkovým šetřením jsme zjistili, že se liší nejenom motivace, ale i zapojení studentů do dobrovolnictví napříč oběma univerzitami. U studentů ze Zlína převažuje altruistická motivace, která se zaměřuje hlavně na empatii. U studentů z Olomouce převládá egoistická motivace, která cílí na vlastní prospěch a zájmy z dobrovolnictví. Větší zapojení se prokázalo u zlínských studentů. Překvapujícím výsledkem je motiv vstupu do dobrovolnictví, který se u studentů z obou univerzit neliší. Tím motivem je zkušenost, která je určitě velmi důležitá nejenom pro studium na vysoké škole, ale i pro budoucí povolání.

Teoretickou část jsme zaměřili na klíčová slova, která jsme více rozpracovali. Díky tomu jsme více pochopili jednotlivá klíčová slova a ukázali jsme si vztah mezi dobrovolnictvím a sociální pedagogikou. Důležitou teoretickou částí byla i kapitola typy motivací. Tato kapitola nám pomohla při vyhodnocování výsledků výzkumu. Vybrali jsme si typy motivací od Friče a Pospíšilové, protože pro nás byly více pochopitelné a srozumitelnější. Poslední kapitola teoretické části se věnovala typům dobrovolníků. Jak typy motivací, tak i typy dobrovolníků spolu úzce souvisí. Můžeme vidět, že se výrazně neliší a odpovídají výsledkům našeho výzkumu.

Bakalářská práce odpověděla na všechny cíle, které jsme si stanovili.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-178-6.
2. OCHMAN, Małgorzata, Paweł JORDAN a Jindra HLEDÍKOVÁ. *Dobrovolníci: cenný zdroj*. Baltimore: Johns Hopkins University, 1997. ISBN 1-886333-29-7.
3. ŠIMKOVÁ, Svatava, ed. *Dobrovolníci mění svět: sborník příkladů dobré praxe : Evropský rok dobrovolnictví*. Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT, 2011. ISBN 978-80-87449-15-8.
4. MLČÁK, Zdeněk a Jana ŠAMAJOVÁ. *Motivace, intenzita a trvání dobrovolnické aktivity*. *Psychologie a její kontexty*. 2013, 4 (1), 29–36. ISSN 1805-9023. Dostupné z: <http://psychkont.osu.cz/fulltext/2013/Mlcak,Samajova_2013_1.pdf>.
5. FRIČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes, 2010, 263 s. ISBN 978-80-903696-8-9.
6. KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.
7. HRONCOVÁ, Jolana, Anna HUDECOVÁ a T. MATULAJOVÁ. *Sociální pedagogika a sociální práce*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2000.
8. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, 2019 [cit. 2019-02-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-198/zneni-20140605>
9. *Vývoj legislativní úpravy dobrovolnictví v zahraničí a v České republice*. *Veřejná správa* [online]. 2008, 2008(13) [cit. 2019-02-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-obsah-cisla-13-2008.aspx>
10. MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-548-2.
11. *O nás*. ADRA [online]. 2014 [cit. 2019-02-21]. Dostupné z: <https://www.adra.cz/o-nas>
12. *HESTIA: Poslání a hodnoty* [online]. [cit. 2019-02-21]. Dostupné z: <http://www.hest.cz/cz/o-hestia/poslani-a-hodnoty>
13. BAKOŠOVÁ, Zlatica. *Sociální pedagogika ako životná pomoc* [online]. 2005 [cit. 2019-02-26]. ISBN 978-80-969944-0-3. Dostupné z: <https://uloz.to/hledej?q=Soci%3%A1lna+pedagogika+ako+%C5%BEivotn%C3%A1+pomoc>

14. *PROJEKT ČTEME DĚTEM V NEMOCNICI DĚTSKÉ ODDĚLENÍ KRAJSKÁ NEMOCNICE T. BATI, a. s. ZLÍN: Pravidelné čtení dětem a mládeži. Zlín, 2012-2017.*
15. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada, 2007, 265 s. Pedagogika. ISBN 978-80-247-1369-4.*

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

UTB Univerzita Tomáše Bati

UP Univerzita Palackého

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Univerzita Tomáše Bati.....	30
Graf 2 Univerzita Palackého.....	31
Graf 3 Počet respondentů ve výzkumu.....	32
Graf 4 Pohlaví.....	47
Graf 5 Věk.....	48
Graf 6 Univerzita.....	48
Graf 7 Typ studia.....	49
Graf 8 Ročník studia.....	50
Graf 9 Znáte dobrovolnictví?.....	51
Graf 10 Informace o dobrovolnictví.....	51
Graf 11 Věnuji se / nevěnuji se.....	52
Graf 12 Jak dlouho?.....	53
Graf 13 Vykonávání přes?.....	54
Graf 14 Je to přínosné?.....	54
Graf 15 Uplatníte v budoucnu?.....	55
Graf 16 Další dobrovolnictví?.....	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Výrokové průměry.....	31
---------------------------------	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

Příloha P II: Vyhodnocení úvodních otázek

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážení studenti a vážené studentky,

jmenuji se Michaela Churavá a studuji Sociální pedagogiku na Univerzitě Tomáše Bati. Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku. Dotazník bude sloužit jako praktická část k mé bakalářské práci. Předložený dotazník je anonymní. Dotazník je rozdělen na 2 části. V první části kroužkujete odpovědi a v druhé části je škálování.

Děkuji za vyplnění a spolupráci.

První část dotazníku

- 1. Jste muž nebo žena?**
 - Muž
 - Žena
- 2. Kolik je Vám let?**
 - 20-25
 - 25-30
 - 30 a více
- 3. Jakou univerzitu studujete?**
 - UTB
 - UP
- 4. Na jakém jste typu studia?**
 - Bc.
 - Mgr.
 - Navazující Mgr. studium
- 5. V jakém jste ročníku?**
 - První
 - Druhý
 - Třetí
 - Čtvrtý
 - Pátý
- 6. Slyšel/a jste o dobrovolnictví?**
 - Ano
 - Ne

7. Kde jste se o dobrovolnictví dozvěděl/a?

- Škola
- Internetové stránky
- Televize
- Časopisy nebo noviny
- Kroužek
- Rodina
- Příbuzní
- Spolužáci
- Kolegové
- Sociální síť

8. Věnujete se nebo jste se věnoval/a dobrovolnictví?

- Věnuji se mu dodnes
- Věnoval/a jsem se mu několik let
- Pouze jsem to vyzkoušel/a
- Nevěnuji se dobrovolnictví

9. Jak dlouho jste se věnoval/a, nebo věnujete dobrovolnictví?

- Méně než 3 měsíce
- Méně než 1 rok
- 1-3 roky
- 3 roky a více

10. Vykonával/ a jste dobrovolnictví přes organizaci nebo samostatně?

- Organizace
- Samostatně

11. Je/bylo pro vás dobrovolnictví přínosné?

- Ano
- Ne
- Nevím

12. Myslíte si, že znalosti uplatníte i dále?

- Ano
- Ne
- Nevím

13. Hodláte se mu věnovat i nadále nebo za nějaký čas?

- Nadále
- Za nějaký čas
- Nevím

Druhá část dotazníku

Hodnoty škály jsou od 1-5.

Pro lepší pochopení hodnot: 1 – vůbec nesouhlasím, 2 – nesouhlasím, 3 – ani nesouhlasím, ani souhlasím, 4 – souhlasím, 5 – naprosto souhlasím

	Výrok	1	2	3	4	5
1	Věnuji se dobrovolnictví, protože rád/a pomáhám lidem.	1	2	3	4	5
2	Věnuji se dobrovolnictví, protože se pak cítím lepším člověkem.	1	2	3	4	5
3	Věnuji se dobrovolnictví, protože tím získávám zkušenosti.	1	2	3	4	5
4	Věnuji se dobrovolnictví, protože tím zaplňuji svůj volný čas.	1	2	3	4	5
5	Věnuji se dobrovolnictví, protože mi to přikazuje víra.	1	2	3	4	5
6	Věnuji se dobrovolnictví, protože se mu věnuje moje okolí.	1	2	3	4	5
7	Věnuji se dobrovolnictví, protože rád/a poznávám nové lidi.	1	2	3	4	5
8	Věnuji se dobrovolnictví kvůli studiu.	1	2	3	4	5
9	Věnuji se dobrovolnictví, protože chci pomoci v těžké situaci.	1	2	3	4	5
10	Věnuji se dobrovolnictví, protože soucítím s těmito lidmi.	1	2	3	4	5
11	Věnuji se dobrovolnictví, protože potřebuji vidět zpětnou vazbu.	1	2	3	4	5
12	Věnuji se dobrovolnictví, protože příbuzní pracují v organizaci.	1	2	3	4	5
13	Věnuji se dobrovolnictví, protože chci mít praxi z terénu.	1	2	3	4	5
14	Chci, abych byl/a pro organizaci spolehlivý/á.	1	2	3	4	5
15	Chci, aby se mnou byla organizace spokojená.	1	2	3	4	5

PŘÍLOHA P II: VYHODNOCENÍ ÚVODNÍCH OTÁZEK

Každá otázka bude obsahovat graf, ve kterém bude celkový počet respondentů. V komentáři bude podrobně rozepsán počet studentů z Univerzity Tomáše Bati a z univerzity Palackého.

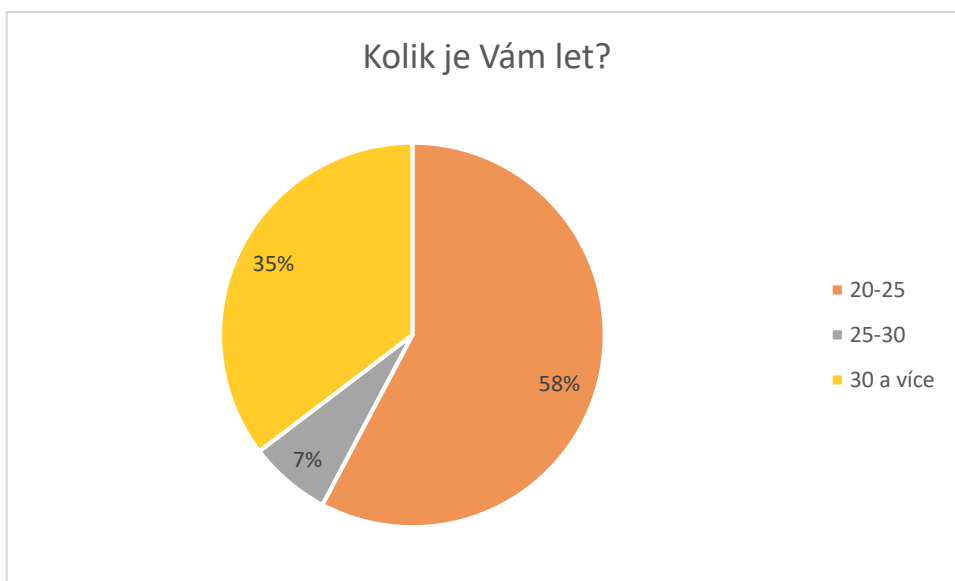
Otázka č. 1: Jste muž nebo žena?

Graf č. 4: Pohlaví

Z tohoto grafu můžeme vyčíst, že obor Sociální pedagogika studují převážně ženy. Bude to nejspíše pozůstatek z dřívější doby, kdy se ženy staraly nejenom o domácnost, ale i své blízké. Všeobecně platí, že ženy mají větší empatii a soucítění. Našeho výzkumu se zúčastnilo celkem 113 žen (97 %) a 3 muži (3 %). Z Univerzity Tomáše Bati vyplnily dotazník převážně ženy, a to konkrétně 100 žen a 3 muži. Zbývající počet žen byl z Univerzity Palackého. Následně pak byli někteří odebráni z důvodu špatného vyplnění, anebo protože se nevěnují dobrovolnictví a nevyplnili škálovou část.

Otázka č. 2: Kolik je Vám let?

Graf č. 5: Věk

Graf 5 nám ukazuje, že převažuje v našem výzkumu věk v rozhraní od 20-25 let (58 %). Následně je to pak věk od 30 a více let (35 %). Poslední věk je mezi 25-30 rokem (7 %). Z Univerzity Tomáše Bati i z Univerzity Palackého je největší zastoupení z vedoucího rozpětí věku (55 z UTB a 12 z UP). Pak se zúčastnilo 41 respondentů s věkem 30 a více z UTB a zbývají kategorie čítala 7 respondentů. Z Univerzity Palackého se zúčastnila 1 žena ve věku 25-30 let. Poslední kategorie věku nebyla zastoupena z UP.

Otázka č. 3: Jakou univerzitu studujete?

Graf č. 6: Univerzita

Můžeme vidět, že větší zastoupení má Univerzita Tomáše Bati, a to 103 respondentů (89 %). Zbývající počet 13 je z Univerzity Palackého (11 %). Tento fakt mohl ovlivnit internetový dotazník, který byl posílám přes společné studentské emaily. Také to mohla ovlivnit ochota vyplnit dotazník jinému studentovi z odlišné univerzity.

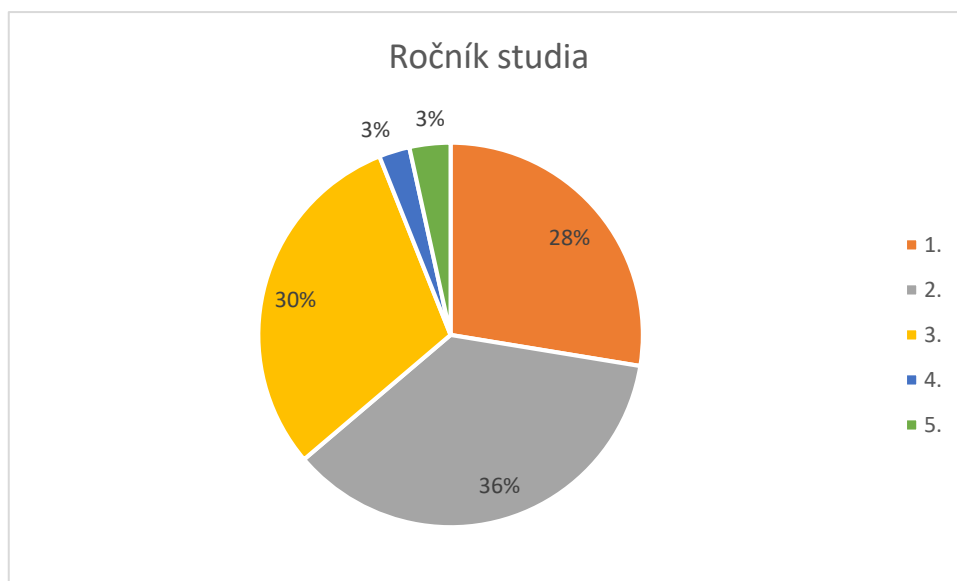
Otázka č. 4: Na jakém jste typu studia?

Graf č. 7: Typ studia

Zde můžeme vidět souvislost s věkem. Převažující typ studia, a to Bc. je opět u obou univerzit stejný. Z UTB je to 77 lidí a z UP 10 (75 %). Na druhém místě je navazující Mgr. studium. Univerzita Tomáše Bati má 24 studentů v tomto typu studia a z Univerzity Palackého 3 respondenti (23 %). Magisterské studium má zastoupení nejmenší, a to 2 respondenti z UTB a 0 z UP (2 %).

Otázka č. 5: V jakém jste ročníku?

Graf č. 8: Ročník studia

Graf 7 nám ukazuje ročníkové zastoupení respondentů. Nejpočetnější je druhý ročník (36 %) a nejméně početný je čtvrtý a pátý ročník (3 %). Podle předchozího grafu nám neodpovídá procentuální zastoupení čtvrtého a pátého ročníku. Je to nejspíše z toho důvodu, že respondenti brali navazující Mgr. studium pouze jako první a druhý ročník. Mysleli jsme první 3 roky jako Bc. studium a další 2 ročníky jako navazující Mgr. Z Univerzity Tomáše Bati bylo nejvíce respondentů z druhého ročníku (38). Nejméně jich bylo ze čtvrtého ročníku (2). Z Palacké univerzity vedl první ročník (5) a poslední byl pátý ročník (0).

Celkem bylo 42 respondentů z druhého ročníku (36 %). O sedm méně ze třetího ročníku (30 %). Následně bylo 32 respondentů z prvního ročníku (28 %). Skoro stejně dopadl čtvrtý a pátý ročník. Čtvrtý ročník měl 3 respondenty (3 %) a pátý 4 (3 %).

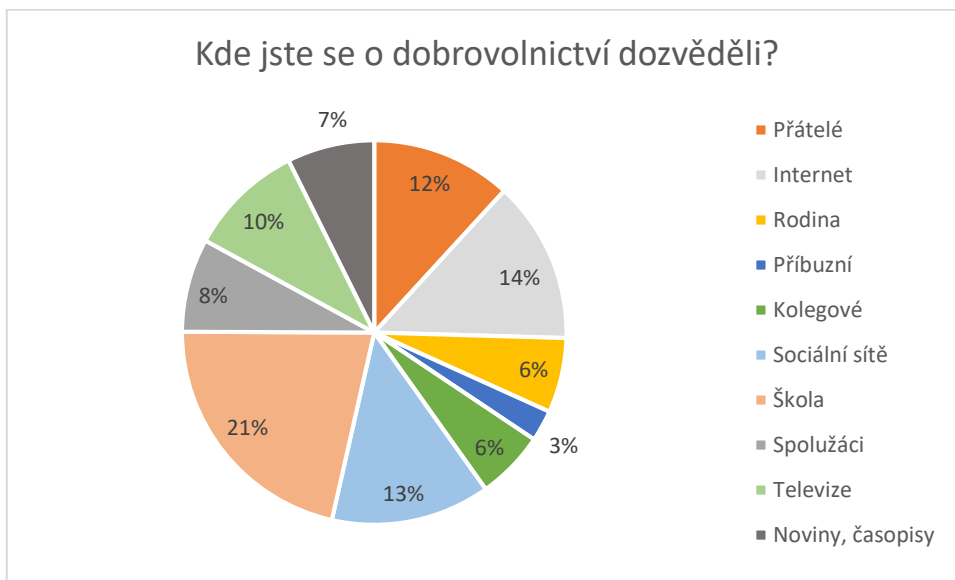
Otázka č. 6: Slyšel/a jste o dobrovolnictví?

Graf č. 9: Znáte dobrovolnictví?

Následující graf není nějak překvapivý. Vzhledem ke studované oboru respondentů. Vidíme, že všichni mají povědomí o dobrovolnictví, což nám dokládá 100 % odpověď možnosti Ano.

Otázka č. 7: Kde jste se o dobrovolnictví dozvěděli/a?

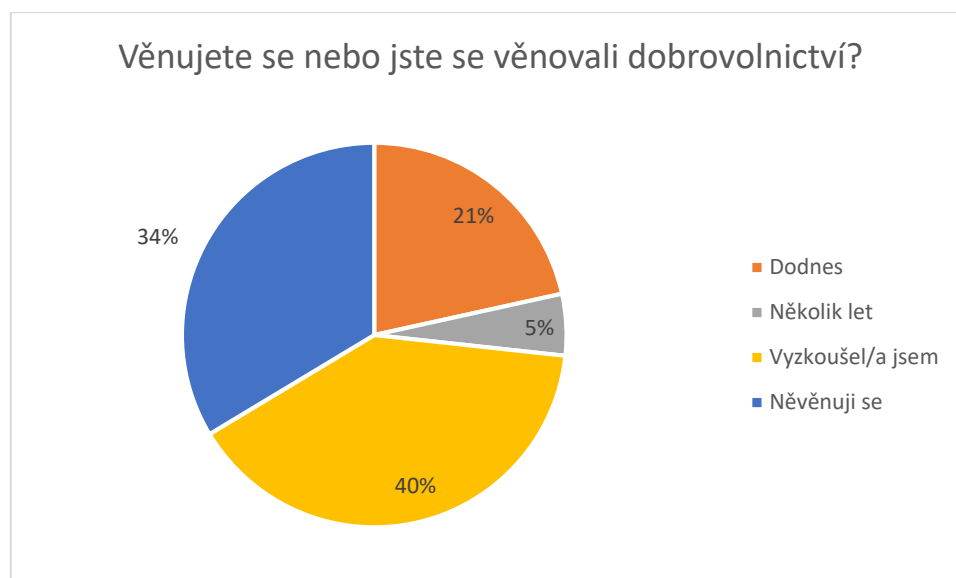
Graf č. 10: Informace o dobrovolnictví

Graf 9 nám představuje, odkud získali respondenti povědomí o dobrovolnictví. Nejlépe je na tom Škola s celkovým počtem 82 (21 %). Nejhůře dopadli Příbuzní 10 (3 %) a Kolegové

22 (6 %). Z jednotlivých univerzit dopadl výsledek takto. Na prvním místě z Univerzity Tomáše Bati se umístila zmiňovaná Škola (76). Na druhém a třetím byl internet a sociální sítě (48, 42). Za nimi následovali Přátelé (39) a Televize (37). Dále pak Spolužáci (29), Rodina (24), Noviny a časopisy (21), Kolegové (16), a jako poslední Příbuzní (9). Studentky z Univerzity Palackého to měly odlišně, ale je to hlavně tím, že jich bylo méně. Na prvním místě byly Sociální sítě (9). Následně pak Noviny a časopisy (7), Přátelé a Škola i Kolegové (6). Poté byl Internet (4), Příbuzní a Spolužáci (1). Bez hlasu zůstala Rodina a Televize.

U této otázky mohli respondenti zvolit více odpovědí, což se promítá do grafu i celkových počtů.

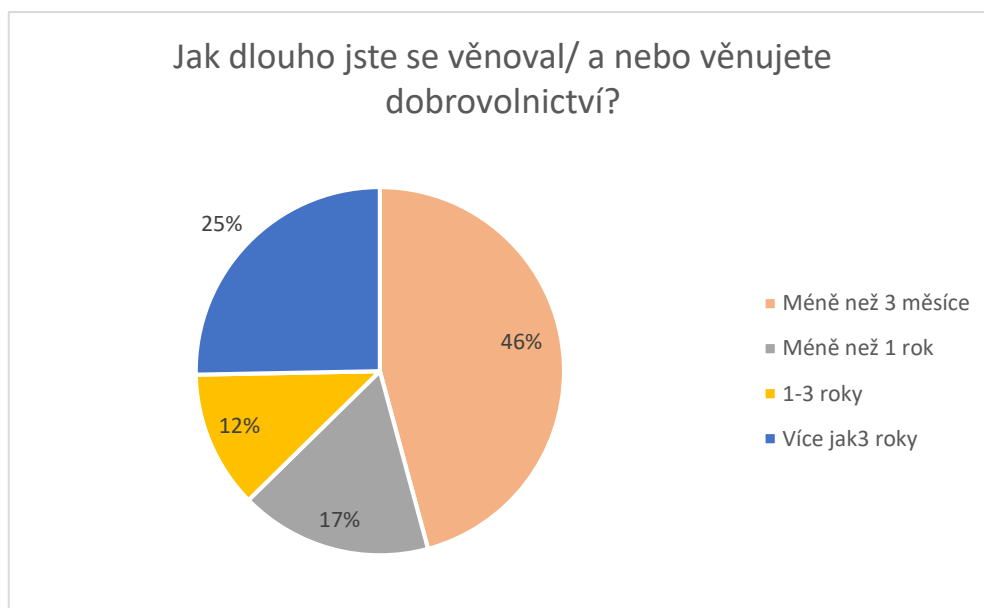
Otázka č. 8: Věnujete se nebo jste se věnoval/a dobrovolnictví?

Graf č. 11: Věnuji se / nevěnuji se

Nejvíce překvapujícím je graf 10, který nám ukazuje že většina studentů dobrovolnictví pouze vyzkoušela (40 %) nebo se mu nevěnují (34 %). Opět se obě univerzity v tomto liší. Největší počet z UTB byl u výše zmíněného Vyzkoušení (43) a Nevěnuji se (39). Poslední dvě místa jsou obsazena, takto Dodnes se mu věnuji (16) a věnuji se Několik let (5). Druhá univerzita má nejpočetnější kategorii Dodnes (9). Poté Vyzkoušení (3), Několik let (1) a Nevěnuji se (0).

Otázka č. 9: Jak dlouho jste se věnoval/a nebo věnujete dobrovolnictví?

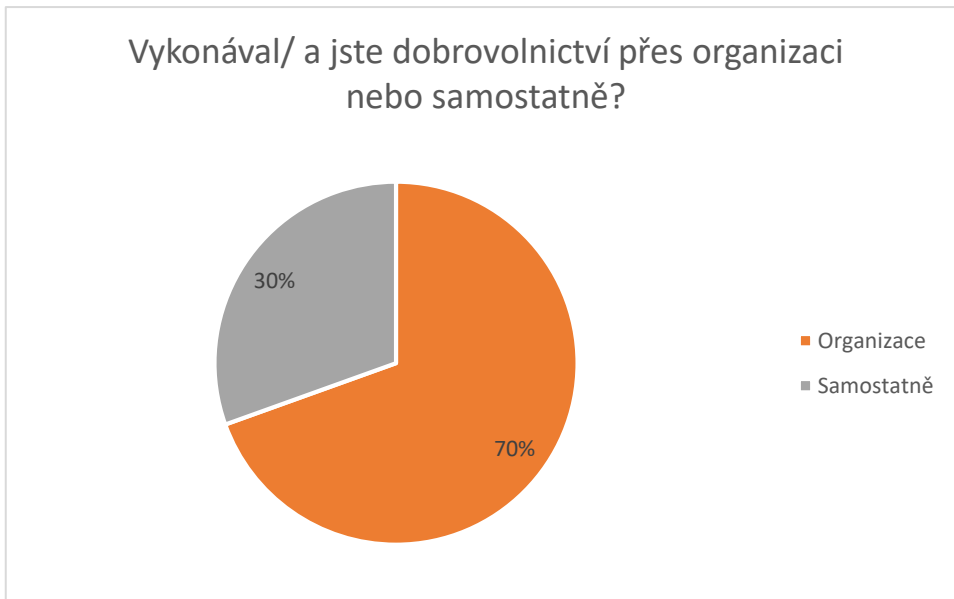

Graf č. 12: Jak dlouho?

Následující graf navazuje na předchozí otázku. Všimněme si podobnosti mezi procenty u Vyzkoušení (40 %) a doby Méně než 3 měsíce (40 %). Od této otázky se nám změnil počet respondentů z důvodu nevěnování se dobrovolnictví nebo neochotě vyplnit škálování.

První univerzita má největší číslo u Méně než 3 měsíce (34). Za ním je Méně než 1 rok (14) a Více jak 3 roky (13). Poslední místo patří 1-3 roky (9). Univerzita Palackého dopadla následovně. První je období Více jak 3 roky (8). Poté následuje Méně než 3 měsíce (4), 1-3 roky (1) a Méně než 1 rok (0).

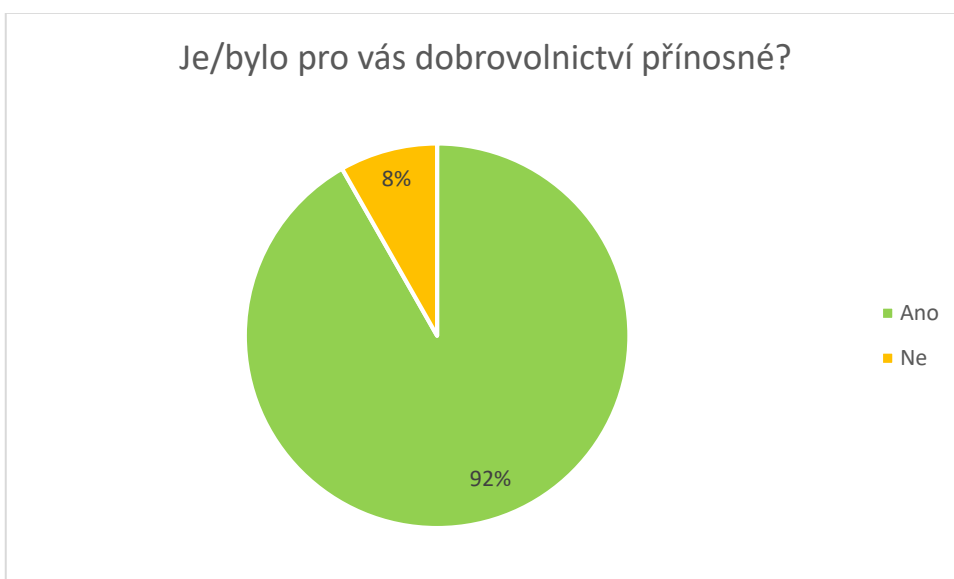
Otázka č. 10: Vykonával/ a jste dobrovolnictví přes organizaci nebo samostatně?

Graf č. 13: Vykonávání přes?

Graf 12 nám znázorňuje prostřednictvím čeho studenti vykonávají dobrovolnictví. Nejvíce přes organizaci 57 (70 %). Samostatně dobrovolnictví vykonává 25 (30 %). U obou univerzit vyhrála organizace. Z UTB je to 46 studentů a z UP 11. Samostatně vykonává 23 studentů z UTB a z UP 2.

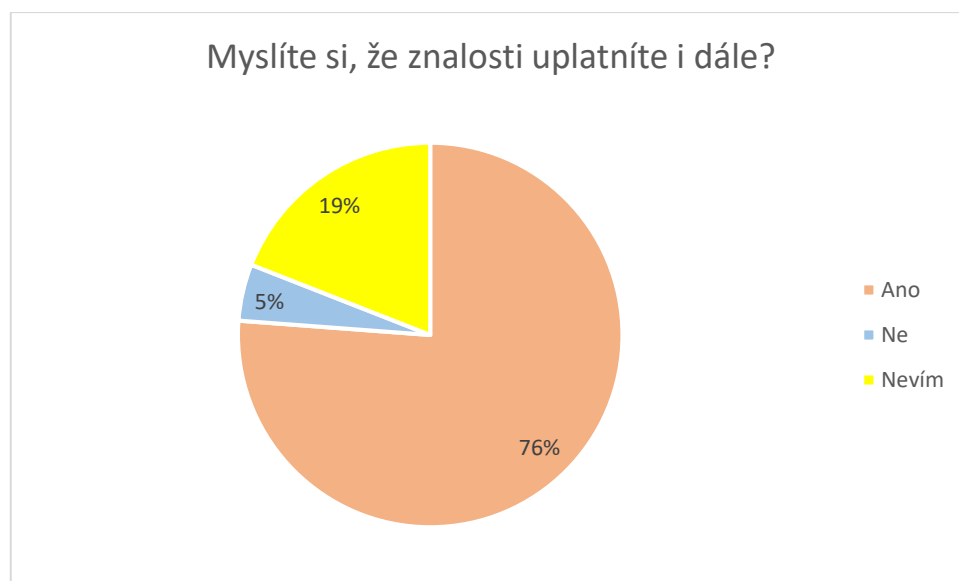
Otázka č. 11: Je/bylo pro vás dobrovolnictví přínosné?

Graf č. 14: Je to přínosné?

Další překvapující graf má číslo 13. Mysleli jsme si, že dobrovolnictví bude přínosné pro všechny studenty, ale opak byl skoro pravdou. Sedm studentů z Univerzity Tomáše Bati uvedlo, že dobrovolnictví pro ně nebylo přínosné. Ostatní uvedli, že je přínosné (65). Z Univerzity Palackého odpovědělo na Ano 13 studentů a 0 na Ne. Celkový počet odpovědí byl 78 pro Ano (92 %) a 7 pro Ne (8 %).

Otázka č. 12: Myslíte si, že znalosti uplatníte i dále?

Graf č. 15: Uplatníte v budoucnu?

Předposlední graf nám představuje budoucí využití. Celkem 64 studentů uvedlo odpověď Ano (76 %). Následnou odpověď Nevím dalo 16 respondentů (19 %). Odpověď Ne získala 4 respondenty (5 %). U obou univerzit vedla odpověď Ano (54, 10). Odpověď nevím získala 13 a 3 hlasy. Pět procentní odpověď Ne pochází od studentů z Univerzity Tomáše Bati.

Otázka č. 13: Hodláte se mu věnovat i nadále nebo za nějaký čas?

Graf č. 16: Další dobrovolnictví?

Poslední graf s číslem 15 nám ukazuje, jestli se respondenti budou dobrovolnictví věnovat nadále, nebo za nějaký čas popřípadě, že ještě neví. Za nějaký čas se dobrovolnictví bude věnovat 38 respondentů (44 %). Odpověď Nevím uvedlo 27 respondentů (31 %) a odpověď Nadále získala 21 respondentů (25 %). U Univerzity Tomáše Bati získala první místo odpověď Za nějaký čas, která měla 36 respondentů. Poté byla odpověď Nevím s číslem 25 a poslední odpověď měla 12 hlasů. U Univerzity Palackého vyhrála odpověď Nadále, která získala 9 respondentů. Na dalším místě byla odpověď Nevím a Za nějaký čas s celkovými hlasy 2.